

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Кіровоградської
міської ради
від 27 січня 2011 року
№ 92

ПРОГРАМА
ЗАПОБІГАННЯ НАДЗВИЧАЙНИМ СИТУАЦІЯМ
ТА ЛІКВІДАЦІЇ ЇХ НАСЛІДКІВ НА 2011 РІК

КІРОВОГРАД-2011

1. Загальні положення (законодавча та нормативно-правова база)

Правовою основою створення Програми запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків на 2010 рік (далі – Програма) є Конституція України, Закони України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про Цивільну оборону України”, “Про правові засади цивільного захисту”, “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”, “Про аварійно-рятувальні служби”, “Про пожежну безпеку в Україні”, постанови Кабінету Міністрів України від 29 березня 2001 року № 308 “Про порядок створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків”, від 6 березня 2002 року № 264 “Про затвердження Порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об’єктах”, від 4 лютого 1999 року № 140 “Про порядок фінансування робіт із запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків”, комплексна програма розвитку Кіровоградщини «Центральний регіон – 2015».

Програма включає в себе основні завдання, принципи та заходи у сфері захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, а також реалізацію державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру.

2. Загальна характеристика стану техногенно-природної небезпеки в місті

Згідно зі ст.ст. 33, 34, 36, 38 розділу II Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, повноваження виконавчих органів міської ради з питань цивільної оборони, захисту населення і територій від наслідків стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій є виключними делегованими повноваженнями.

Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради (далі – управління) безпосередньо виконує функції з реалізації повноважень виконавчих органів міської ради у сфері цивільної оборони, захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій, у запобіганні їх виникненню, а також реагуванні на них.

Промисловість міста є багатогалузевою та різноплановою. На території міста розміщується 88 потенційно небезпечних об’єктів, 12 з них – хімічно небезпечні (максимально можлива кількість сильнодіючих отруйних речовин (далі - СДОР), яка може зберігатися на них, сягає: хлору – 2,9 т, аміаку – близько 100 т), інші об’єкти – пожежо-, вибухонебезпечні. 30% хімічно небезпечних об’єктів не мають локальних систем виявлення викиду СДОР. Зниження стійкості виробництва до аварій внаслідок спрацьованості основних виробничих фондів, частоті зміни власників та керівництва збільшує ризик виникнення надзвичайних ситуацій, ураження персоналу об’єктів та

населення, яке проживає біля цих об'єктів, і зниження вимог та ефективності роботи відповідних контролюючих органів за станом техногенно-екологічної безпеки в місті.

Всього по місту в зонах можливого хімічного ураження може опинитися непрацююче населення - близько 45,5 тис. чоловік. Одним із факторів техногенної загрози для територіальної громади міста є вихід з ладу гідротехнічної споруди ВП "Теплоелектроцентрально" КП "Теплоенергетик", при виникненні аварії на якій в зоні підтоплення можуть опинитися об'єкти господарської діяльності з великою чисельністю працюючих, а також мешканці житлових масивів Кіровського та Ленінського районів.

На низькому рівні залишається забезпечення засобами радіаційного та хімічного захисту працівників виконавчих органів міської ради. При затвердженні міського бюджету у попередніх роках на вищезазначені цілі кошти передбачались не в повному обсязі. Низькою є забезпеченість засобами індивідуального захисту і в організаціях, які належать до міської комунальної форми власності.

У межах своєї компетенції управління забезпечувало збирання, обробку та аналіз інформації щодо загроз та виникнення надзвичайних ситуацій, організовувало та брало участь у здійсненні низки заходів, направлених на підвищення готовності органів управління, сил і засобів Кіровоградської міської ланки обласної підсистеми єдиної державної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації (далі - ЄДС).

За проведеним моніторингом найважливішими з них були:

заходи з підготовки гідротехнічних споруд міста до пропуску вод весняної повені та їх безперешкодний скид через ці гідроспоруди;

визначення необхідності проведення капітального ремонту шандорного елемента гідротехнічної споруди ВП "Теплоелектроцентрально" КП "Теплоенергетик";

забезпечення інженерно-технічних робіт по водовідведенню (розчищення русла річок Інгулу та Сугоклеї, відновлення функціонування прибережних захисних смуг вздовж них);

заходи з першочергового реагування та проведення складних і невідкладних аварійно-відновлювальних робіт, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, пов'язаних з проявами небезпечних природних явищ;

створення матеріального резерву для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій. Досвід роботи з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій свідчить про те, що без резервів відповідних матеріальних ресурсів оперативно ліквідувати надзвичайну ситуацію, надати допомогу та відновити систему життєзабезпечення населення, практично неможливо. Місто має матеріальний резерв, але він потребує постійного поповнення та розширення номенклатури матеріальних засобів на підставі аналізу застосування резерву за призначенням;

організація проведення демеркурізації ртуті та утилізація хімічно небезпечних речовин;

організація евакуації населення міста (тимчасове відселення) в разі виникнення надзвичайної ситуації природного або техногенного характеру;

заходи із забезпечення протипожежного захисту житла, життя і здоров'я людей, об'єктів виробництва;

заходи з організації рятування людей на водних об'єктах в місті. Тільки за останні два роки на водосховищах міста загинуло більше 19 осіб, врятовано 22 особи. Основними причинами трагічних випадків, що призводять до загибелі людей, крім нехтування правилами безпеки поведінки на воді і льоду, є недостатнє вжиття запобіжних заходів, відсутність дієвої системи рятування. На даний час реагування на водних об'єктах міста проводить один рятувальний пост на р. Інгулі в районі Новомиколаївки;

проведення заходів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Запобігання та оперативне реагування на них в значній мірі залежать від засобів зв'язку, інформування та оповіщення. На об'єктах міста розташовано 59 електросирен, з них у справному стані - 36. Мережі провідного мовлення в останній час скоротились (у зв'язку з відмовою населення від цього виду послуг) на 60 %;

організація мобільного зв'язку з оперативними групами реагування;

підготовка населення та фахівців невоєнізованих формувань до дій у кризових ситуаціях;

удосконалення єдиної міської мобільної чергово-диспетчерської служби реагування на звернення громадян міста за єдиним телефонним номером 1580;

санація діючого міського сміттєзвалища;

знешкодження радіаційного опромінення жителів окремих районів м. Кіровограда;

виникнення санітарно-епідеміологічних, дорожньо-транспортних, пожежо-, вибухонебезпечних та інших подій в осінньо-зимові періоди.

Стан природно-техногенної безпеки і динаміка надзвичайних ситуацій останніх років свідчать про зростання рівня загрози для життєдіяльності населення, в економіці та навколишньому природному середовищі. Найбільших втрат і руйнувань зазнають об'єкти енергетичного і промислового комплексів, систем зв'язку, комунальне господарство та інші галузі, від яких безпосередньо залежить життєзабезпечення населення.

Через недосконалість законодавчої бази, що в існуючих економічних умовах не забезпечує сталого функціонування підприємств, недостатню відповідальність власників об'єктів підвищеної небезпеки щодо додержання режиму безпечної життєдіяльності, вони стають все більш вразливими і чутливими до руйнівних чинників та надзвичайних ситуацій і потребують вжиття невідкладних заходів щодо зменшення природно-техногенного впливу на безпеку населення і територій міст.

3. Головні проблеми стану техногенно-природної небезпеки в місті та заходи щодо їх вирішення

З метою комплексного розв'язання проблем захисту населення і територій міста від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, в інтересах безпеки окремої людини, територіальної громади і довкілля Програмою передбачено фінансове забезпечення наступних заходів:

вдосконалення та підтримка існуючих мереж зв'язку, оповіщення та інформування населення міста в системі цивільної оборони міста;

підготовка населення і фахівців щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації;

створення матеріального резерву для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій;

забезпечення працівників виконавчих органів Кіровоградської міської ради засобами радіаційного та хімічного захисту;

проведення розчистки р.Інгулу в центральній частині міста та відновлення функціонування прибережних захисних смуг вздовж неї;

виконання аварійно-відновлювальних робіт;

демеркурізація важких металів та інших небезпечних речовин, лабораторні дослідження та їх утилізація;

забезпечення інженерно-технічних робіт по водовідведенню, унеможливленню розповсюдження зсувонебезпечних процесів і явищ;

запобігання загибелі людей на водних об'єктах міста;

заходи з підготовки гідротехнічних споруд міста до пропуску вод весняної повені та їх безперешкодний скид через ці гідроспоруди;

заходи першочергового реагування та проведення складних і невідкладних аварійно-відновлювальних робіт, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, пов'язаних з проявами небезпечних природних явищ;

організація евакуації населення міста (тимчасове відселення) в разі виникнення надзвичайної ситуації природного та техногенного характеру;

заходи із забезпечення протипожежного захисту житла, життя і здоров'я людей, об'єктів виробництва.

Вказані заходи виконувалися протягом 2010 року, але це також головні проблеми на сьогоднішній день, які необхідно вирішувати у 2011 році.

Реалізація Програми забезпечить створення умов для належного виконання завдань з питань запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та гарантованої ліквідації їх наслідків.

4. Мета Програми на 2011 рік

Метою Програми є комплексне розв'язання проблем захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру в інтересах безпеки окремої людини, територіальної громади, національного надбання і довкілля.

Досягнення головної мети Програми сприятиме реальній суспільній підтримці функціонування органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення сталого розвитку міста, створення безпечних умов для життєдіяльності населення.

Заходи по забезпеченню виконання Програми додаються.

5. Основні завдання Програми

Основними завданнями щодо виконання Програми є:

виявлення небезпеки, оцінка ризику і прогнозування надзвичайних ситуацій;

запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру та захист населення і територій;

впровадження системи державного регулювання та розвитку економічних важелів управління у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям і реагування на них;

розвиток і вдосконалення сил реагування на надзвичайні ситуації, їх технічне оснащення та підвищення ефективності управління;

проведення комплексу профілактичних заходів, спрямованих на виявлення та запобігання найбільш вірогідним у місті надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру;

забезпечення реальної готовності органів управління, сил та засобів, призначених для оперативного реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків;

підвищення ролі і впливу органів місцевого самоврядування у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям і реагування на них;

підготовка населення, керівного складу і фахівців з питань цивільного захисту населення до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

6. Система контролю за ходом виконання Програми

Основними напрямками контролю за реалізацією передбачених у Програмі заходів є:

звітність про стан виконання відповідних розділів Програми перед Кіровоградською міською радою та її виконавчим комітетом – щокварталу;

звітність з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади – на управління з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Кіровоградської обласної державної адміністрації – щопівріччя;

аналіз ходу виконання Програми та вжиття додаткових заходів, спрямованих на досягнення її мети - щороку;

систематичне висвітлення в засобах масової інформації стану пожежно-техногенної безпеки міста та заходів з його поліпшення.

Начальник управління з питань
надзвичайних ситуацій та цивільного
захисту населення Кіровоградської міської ради

С.Коваленко